

Stanowisko nr 21/5/2017
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach
z 10 lipca 2017 r.

w sprawie
powołania Narodowego Instytutu Technologicznego

Przygotowany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego projekt ustawy o Narodowym Instytucie Technologicznym (NIT) przewiduje włączenie do tego instytutu początkowo 36 instytutów badawczych, w tym grupy sześciu instytutów mających siedziby na terenie województwa śląskiego, a także dwóch śląskich oddziałów instytutów mających siedziby poza województwem śląskim, nadzorowanych w zdecydowanej większości przez Ministra Rozwoju. Samodzielne dotąd instytuty mają w szczególności zostać pozbawione osobowości prawnej i być częścią nowego podmiotu (NIT) z siedzibą w Warszawie.

Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach wyraża zaniepokojenie szkiecością rozwiązań proponowanych w projekcie ustawy o NIT, zwłaszcza w zakresie zapisów dotyczących organizacji NIT i gospodarki finansowej NIT, co w szczególności może się odbić negatywnie na instytutach badawczych działających na terenie województwa śląskiego. Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach uważa za konieczne bardzo wnikliwe przeanalizowanie, przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego, krytycznych uwag, które napłynęły w okresie opiniowania i konsultacji społecznych. W szczególności Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego w Katowicach wnosi do Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o zapewnienie:

- jak najlepszego wykorzystania potencjału polskich instytutów badawczych, w tym instytutów badawczych włączanych do Narodowego Instytutu Technologicznego,
- optymalnej współpracy Narodowego Instytutu Technologicznego z sektorem małych i średnich przedsiębiorstw MŚP, w tym małych i średnich przedsiębiorstw województwa śląskiego, ponieważ istnieje zagrożenie pogorszenia takiej współpracy wskutek dysproporcji pomiędzy małymi podmiotami gospodarczymi i mega-instytutem jaki ma być NIT,
- uniknięcia chaosu organizacyjnego związanego z włączeniem instytutów badawczych do NIT poprzez obligatoryjne dołączenie do projektu ustawy projektów rozporządzeń zawierających takie dokumenty jak statut Narodowego Instytutu Technologicznego, określający strukturę NIT, zasady organizacji i współpracy pomiędzy instytutami wchodzącymi w skład NIT oraz szczegółowy wykaz stanowisk pracy i zasady wynagradzania, a także zasady gospodarki finansowej NIT, oraz projekt planu rzeczowo-finansowego NIT na pierwszy rok jego działalności,
- nieuszczerplenia potencjału naukowego i kadrowego instytutów badawczych włączonych do NIT, zlokalizowanych na terenie województwa śląskiego,
- wykorzystania zasad dialogu społecznego w celu wypracowania jak najlepszej formuły przyszłego Narodowego Instytutu Technologicznego.

Reasumując należy zauważyć istotne, związane z powołaniem Narodowego Instytutu Technologicznego w kształcie zaproponowanym przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, obawy:

- o wystąpienie chaosu w początkowym okresie działania NIT, związanego ze skalą przedsięwzięcia przy niedopracowaniu spójnych dokumentów organizacyjnych,
- o utratę projektów badawczo-rozwojowych obecnych i przyszłych, przez instytuty włączane do NIT,
- o możliwość wystąpienia niepokojów społecznych w związku z tym, że projekt ustawy o NIT pomija milczeniem duże obszary spraw pracowniczych,
- o możliwość przeprowadzania zwolnień pracowników w tle reorganizacji jaką będzie powołanie NIT,
- o utratę pozycji i rynków instytutów włączanych do NIT, związanej zwłaszcza z utratą uprawnień w zakresie certyfikacji i notyfikacji, ponieważ instytuty badawcze wchodzące w skład NIT mają być pozbawione osobowości prawnej,
- o utratę kontaktu z sektorem małych i średnich przedsiębiorstw MŚP, ponieważ olbrzymi instytut jakim będzie NIT (szacuje się, że będzie zatrudniał około 12 tys. pracowników), nie będzie dla nich adekwatnym co do wielkości partnerem,
- o znaczącą utratę potencjału naukowego przez Województwo Śląskie, które wymaga szerokiej modernizacji i rozwoju gospodarki opartej na wiedzy,
- o degradację pozostałych instytutów badawczych, w tym działających na terenie Województwa Śląskiego, którym w latach 2018-2020 będzie ograniczana dotacja statutowa w tempie 25 procent każdego roku aż do poziomu 25 procent dotacji przewidzianej na rok 2018.

Marek Zychła

Przewodniczący
Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego
w Katowicach